

ЗАПОВЕД

№ РД-06-...../14.09.2020 г.

На основание чл. 259, ал. 1, във връзка с чл. 263, ал. 1, т. 9, от Закона за училищното и предучилищното образование, чл. 31, ал. 1, т. 6 от НАРЕДБА № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти и решение на педагогическия съвет (протокол № 15/14.09.2020 г.),

УТВЪРЖДАВАМ:

Програма за равни възможности и приобщаване на ученици от уязвими групи в ПГТСТ „Гоце Делчев”, гр. Пловдив.

Предвидените дейности в Програмата да бъдат изпълнявани в планираните срокове.

Контрол по изпълнението ще осъществявам лично.

БОЙКА БОРИСОВА
Директор на ПГТСТ
„Гоце Делчев“, град Пловдив

УТВЪРЖДАВАМ:

БОЙКА БОРИСОВА

*Директор на ПГТСТ
„Гоце Делчев“, град Пловдив*

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ ПРЕЗ 2020/2021 ГОДИНА

I. УВОД

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с деца и ученици от ПГТСТ „Гоце Делчев“, гр. Пловдив и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование.

Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички българските граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Училищната програма се базира на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество (2010 – 2020 г.);
- Национална стратегия на Р. България за интегриране на ромите (2012 – 2020 г.);
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

Програмата включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца и ученици, които имат необходимост от такива в ПГТСТ „Гоце Делчев“, гр. Пловдив, съобразно неговите лични интереси, потребности и нужди.

Уязвими групи в ПГТСТ „Гоце Делчев“, гр. Пловдив са деца и ученици, диагностицирани със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, деца и ученици в риск, деца и ученици, застрашени или жертва на насилие, деца с изявени дарби, деца-сираци и полусираци, деца от различни етнически групи.

Приобщаващото образование представлява всеобхватен процес, който включва осигуряване на подкрепа и равни възможности за качествено образование, приемане индивидуалността на всяко дете, разнообразието от потребности на всички деца и включване на ресурси насочени към създаване на възможности за развитието и

участието им във всички аспекти на живота в общността. Постигането на този стандарт изисква диференцирана грижа, педагогически подходи, съобразени с възрастовите и социалните промени, превенция и навременно систематизиране на наличната информация, за да се организира учебният процес съобразно потенциала и силните страни на децата.

Училището работи за осъществяването на успешно приобщаващо образование като крачка по пътя за постигане на крайната цел – създаване на приобщаващо общество, което да позволи на всички деца и възрастни, независимо от пол, възраст и етническа принадлежност, наличие или отсъствие на нарушения в развитието, или с тежки заболявания да участват в живота на обществото и да имат своя принос.

Принципи на приобщаващото образование:

1. Гарантиране правото на достъп до училището на всяко дете най-близо до неговото местоживее и на правото му на качествено образование
2. Гарантиране достъпа на всеки ученик до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на ученето и приобщаването и на необходимостта от подходяща подкрепа
3. Прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на ученика, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика
4. Приемане и зачитане на уникалността на всеки ученик – индивидуалните потребности и възможности, личностните качества, знанията, уменията и интересите на които образователната институция трябва да отговори по подходящ начин, така че детето или ученикът да развие максимално своя потенциал;
5. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички деца и ученици заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат в процеса на ученето и научаването и при участието им в дейността на детската градина или училището;
6. Системен и холистичен подход на организация и сътрудничество на образователните институции в областта на приобщаващото образование на всички равнища – управление и екипност, използване на приобщаващи педагогически практики, създаване на сигурна и подкрепяща среда, участие на родителите, мониторинг на процеса и на качеството на подкрепата за личностно развитие, както и на влиянието им върху обучението и постиженията на децата и учениците;
7. Сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование – училището, ученика, семейството и общността;
8. Намаляване на влиянието на социалните неравенства върху ученето и участието на учениците в дейността на училището;
9. Нетърпимост към дискриминиращите нагласи и поведение и подготовка на учениците за живот в приобщаващо общество;
10. Гъвкавост и динамичност на процеса на приобщаващото образование съобразно потребностите на учениците и в зависимост от спецификата на обществения живот

Програмата е насочена предимно към най-уязвимите групи деца и на тези, изложени на риск от дискриминация – деца от малцинствен произход, сираци или деца лишени от родителска грижа по други причини, деца настанени в институции.

Програмата е изработена съобразно ЗПУО, ДОС за приобщаващото образование, международни и национални стратегически документи: Международна конвенция за правата на детето; Световна програма на ЮНЕСКО ”Образование за всички”; Национална стратегия на детето 2008-2018; Национална стратегия за интеграция на лицата, получили международна закрила в Република България 2014-2020г.;

Основна цел: Осигуряване в училището на подкрепа за равен достъп до качествено образование и за развитие на потенциала на всеки ученик с цел неговата личностна, професионална и гражданска реализация в обществото.

Постигането на тази цел изисква определяне на уязвимите групи деца и прилагане на разнообразни мерки, съобразени със спецификата на всяка от тях. На учениците в системата на училищното образование се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие. Подкрепата за личностно развитие се предоставя в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик.

МЕРКИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ:

I. ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ

Подкрепата на личностното развитие се осъществява във връзка и в корелация с разработените областни стратегии за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

1. Обща подкрепа

За организиране на подкрепата на личностното развитие в ПГТСТ „Гоце Делчев“, гр. Пловдив за координатор е определен педагогическия съветник, който изпълнява функциите си съобразно Наредбата за приобщаващото образование.

Общата подкрепа за личностно развитие в училището, която е насочена към всички ученици в класа, гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на училището и включва: екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти; допълнително обучение по учебни предмети; допълнително консултиране по учебни предмети; кариерно ориентиране на учениците; занимания по интереси; библиотечно-информационно обслужване; грижа за здравето; осигуряване на общезитие; поощряване с морални и материални награди; дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение; дейности за превенция на обучителните затруднения; логопедична работа.

2. Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се предоставя въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на отделния ученик от ПГТСТ „Гоце Делчев“, гр. Пловдив. Оценката се извършва от утвърден със заповед на Директора Екип за подкрепа на личностното развитие. Допълнителната подкрепа може да се предостави на следните уязвими групи:

- ✓ деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година
- ✓ деца с хронични заболявания
- ✓ деца в риск

Допълнителната подкрепа включва:

- ✓ работа с дете или ученик по конкретен случай
- ✓ психо-социална рехабилитация
- ✓ рехабилитация на слуха
- ✓ зрителна рехабилитация
- ✓ рехабилитация на комуникативни нарушения
- ✓ осигуряване на достъпна архитектурна среда
- ✓ специализирани средства
- ✓ ресурсно подпомагане

II. ИЗГРАЖДАНЕ НА ПОЗИТИВЕН ПСИХОЛОГИЧЕСКИ КЛИМАТ

1. Създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения между всички участници в образователния процес.
2. Предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на насилието и за преодоляване на проблемното поведение на децата и учениците
3. Организиране на дейности за превенция на агресията и мотивация за преодоляване на проблемното поведение.
4. Прилагане на координирани и последователни усилия за осигуряване на благоприятна образователна среда и своевременно решаване на възникнали конфликти.
5. Групова работа с ученици; кризисна интервенция.
6. Поддържане на непрекъсната връзка и взаимодействие с родителите на учениците за справяне с проблемното им поведение и приобщаване към средата на училището.
7. При случаи на неизпълнение на задълженията, оказани в ЗПУО, след изчерпване на всички механизми на въздействие се налагат санкции според конкретния случай.

III. МЕРКИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА

Оценяване на индивидуалните потребности на ученика за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие.

1. Издаване заповед от директора на ПГТСТ „Гоце Делчев“, гр. Пловдив за сформиране на Екип, който да изготви оценка на ученика.
2. Изготвянето на оценката на индивидуалните потребности се извършва в съответствие с чл. 22 и чл. 187 от ЗПУО.
3. Оценката на индивидуалните потребности се извършва в срок от 14 до три месеца от началото на учебната година, при установяване на такава необходимост.
4. Оценката се извършва съобразно определена карта за оценка на индивидуалните потребности.
5. При несъгласие на родителя за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие, директорът на училището писмено уведомява съответния отдел за закрила на детето с цел осигуряване на най-добрия интерес на детето.

Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие в училището

1. Допълнителната подкрепа за личностно развитие се осигурява от училището.
2. Училището предоставя условия за равен достъп до образование.
3. Училището изгражда при необходимост специализирана подкрепяща среда.
4. Училището предоставя достъпни средства за информация и комуникация.
5. Училището осигурява необходимите педагогически специалисти за допълнителна подкрепа.
6. Училището осигурява възможност за гъвкава и динамична организация на средата, според различните потребности на децата.
7. Училището осигурява при необходимост специализирани учебни програми.

Екип за подкрепа за личностно развитие на ученика в училището

1. Екипът за подкрепа за личностно развитие се създава със заповед на Директора на училището за конкретно дете за всяка учебна година.
2. Екипът осъществява дейностите по допълнителната подкрепа за личностно развитие на детето.
3. Екипът за подкрепа за личностно развитие изготвя два пъти годишно доклад до Директора.

IV. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на ученици с обучителни трудности и/или проблемно поведение и определяне на потребности от обща/допълнителна подкрепа за личностно развитие	постоянен	Координатор, учители, специалисти	
Стимулиране на ученици с морални и материални награди	постоянен	директор, учители	при и по определен повод за поощрение
Дейности на училищната библиотека, свързани с четивна грамотност	10.2020 г. 04.2021 г.	завеждащ библиотека	
Представяне на дейности по интереси в училището	09.2020 г .	Учители, Координатор	
Кариерно ориентиране и консултиране в класовете от VIII и XI клас	10.2020 г . 02.2021 г.	Представител на КЦ Координатор	
Психологическа подкрепа и консултации	постоянен	Педагогически съветник	
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище	постоянен	директор, класни ръководители, педагогически съветник, екипи по обход	
Стимулиране участието на деца с изявени дарби в състезания и олимпиади	постоянен	учители	
Стимулиране участието на ученици в състезания, олимпиади и проекти	постоянен	учители	
Съвместни дейности с институции	постоянен	директор, РУО, МКБППМН ОЗД, МВР, Районна администрация	

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и ПГТСТ „Гоце Делчев“, гр. Пловдив.

Всички участници в образователния процес (семейство, детска градина, училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

Програмата е приета на Педагогически съвет с протокол № 15/14.09.2020 г.